

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach . . .	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnikiem . . .	2,80 "
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 "
Na pocztę już z odnośnikiem . . .	8,67 "

Strajki, inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — części kwoty abonamentowej. —

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 16 gr.
w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm.
3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale
redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Sobota Jana ewang.
Niedziela: Niedz. po. N. Młodz.

CHOJNICE, niedziela dnia 28. grudnia 1930

Strona wschód 8.12 zachód 15.47
Kolejka wschód 11.14 zach. 20. 7

Religia i oświata

Przy okazji poświęcenia nowego gmachu Ministerstwa Wyznań Relig i Oświecenia Publ wygłosił J Em Ks Kardynał Dr Kakowski przemówienie, w którym w podniosłych słowach wskazał na ważkie konsekwencje tego faktu, że w Polsce — nie przez przypadek przecie — sprawy wyznaniowo-religijne (w tym zakresie, w jakim podlegają one administracji państwowej świeckiej) zostały złączone w jednym resorcie ze sprawami oświatowymi.

Ks Kardynał wskazał, iż religja i oświata są istotnie siostrzycami, związanymi wspólnym wadztwem nad duszą ludzką, i że szczególnie w Polsce zarówno religja jak i oświata na całej przestrzeni naszej dziejowej przeszłości uzupełniały się i wspomagały w wielkim dziele wychowywania człowieka i obywatela. Kto więc i na przyszłość pragnie zachować podstawy duchowego zdrowia narodu, ten winien wspierać zarówno religję jak i oświatę, aby im zapewnić dobroczynne oddziaływanie na społeczeństwo, jako całość, i na poszczególne jednostki ludzkie.

W Polsce bardziej może, niż w jakimkolwiek innym społeczeństwie, siła woli, charakter, wysokie poczucie moralne, zmysł odpowiedzialności stanowią konieczne warunki duchowe obywatela. W tych niełatwych okolicznościach życia państwowego oraz narodowego, jakie wyznaczyła nam Opatrzność, a więc w naszym położeniu geograficznym z otwartymi granicami z naszym sąsiedztwem politycznym, z naszymi wadami charakteru narodowego, wreszcie w naszym położeniu gospodarczym — w tych więc ogólnych trudnych i ciężkich okolicznościach szczególnej wagi nabierają kwestje poziomu oraz czystości naszego życia duchowego. Naród nasz jest wręcz zmuszony do tego, aby z właściwego wychowawstwa obywatelskiego uczynić dziedzinę, w której nie może być żadnych załamania, zaniedbań lub kompromisów. Życie wymaga od nas na każdym kroku najwyższego napięcia ducha, więc duch ten musi być hartowny, czujny, ofiarny.

Niema ku tym celom innej drogi — czytamy w „Polsce” — jak przez szerzenie oświaty, która daje wiedzę i przez głębokie wychowanie religijne, które hartuje sumienie. Podniesienie kultury umysłowej i zdyscyplinowanie kultury moralnej a więc dobra szkoła i prawdziwy duch religijny — są temi dwoma fundamentami, na których musimy starać się oprzeć naszą przyszłość. Dorobek materialny, np. dobra organizacja państwa, obronność granic, równowaga społeczna — to wszystko w naszych warunkach zależy przede wszystkim od oświaty i od odpowiedniego nastawienia moralnego, które warunkują sobą to, co nazwać możnaby dojrzałością duchową narodu.

Zyjemy w czasach, które cechuje walka o dobra materialne. Handel, ziemia, udział w dochodzie społecznym, a jako droga do tego — władza państwowa, stanowią cel zabiegów, o to walczą pomiędzy sobą narody na arenie światowej, a w obrębie narodów — klasy społeczne, stronnictwa lub obozy polityczne. Ale mało kto uświadamia sobie, że jedyną trwałą podstawą organizacji świata, jedynym twórczym punktem wyjścia do łożenia stosunków zarówno międzynarodowych, jak i wewnętrznie państwowych czy między społeczeństwami jest odrodzenie narodów w kulturze chrześcijańskiej i ich oświacie. Siły demokracji politycznej wymagają oparcia o zdrową oświatę, a życie publiczne wymaga wzorów i nakazów bezpardonowej etyki, której źródłem może być tylko religja.

I w Polsce słyszy się obecnie żywe nawoływania do przerodzenia się i odrodzenia demokracji, jako podstawy państwa. Gdzie szukać wskazań do tego trudnego procesu, jak nie na tych liniach, które wskazuje Kościół ustami swych pa-

Postulaty rolnictwa

Komunikat nadesłany

Uchwały Związku Organizacji Rolniczych Rzplitej Polskiej

Dnia 12 bm odbyło się pod przewodnictwem prezesa K Fudakowskiego posiedzenie komitetu Związku Organizacji Rolniczych Rzplitej Polskiej poświęcone omówieniu bieżących zagadnień gospodarczych w rolnictwie.

Po zagajeniu posiedzenia przez p prezesa K Fudakowskiego i po uczczeniu przez zebranych pamięci niedawno zmarłego członka komitetu śp Władysława Glinki komitet załatwił szereg spraw bieżących z życia organizacyjnego Związku — Na stepnie p dr T Mincer wygłosił obszerny referat w sprawie kredytu średnioterminowego w rolnictwie p dyrektor Jerzy Gościński zaś zaznajomił zebranych wyczerpująco z bieżącą sytuacją w zakresie polityki zbożowej oraz położeniem na rynku zwierzęcym — W wyniku dłuższej dyskusji uchwalono następujące rezolucje:

1) W sprawie wzmocnienia ochrony celnej dla krajowej produkcji roślinnej

Komitet Związku stwierdza że nasza polityka gospodarcza powinna isć konsekwentnie w kierunku pełnego wyzyskania pojemności naszego rynku dla wytworów naszej własnej produkcji rolnej i utrzymania cen, na poziomie, odpowiadającym kosztom produkcji — Cel ten może być osiągnięty zarówno drogą odpowiedniego podniesienia stawek celnych na importowane z zagranicy produkty, jak i przez wydanie zarządzeń, któreby ułatwiały zastąpienie produktów pochodzenia zagranicznego produktami krajowymi (np ryżu — kaszą wyrobów jutowych — wyrobami lnianymi) w naszej konsumpcji wewnętrznej a w szczególności w gospodarce państwowej.

Wobec dumpingu stosowanego przez Rosję przy eksporcie zboża Komitet Związku zwraca uwagę na konieczność podniesienia cel przewozowych na zboże do wysokości 24 zł dla pszenicy i 16 zł dla żyta, owsa i jęczmienia.

2) W sprawie kredytu średnioterminowego

Komitet Związku O R R P stwierdza z całym poczuciem odpowiedzialności, że bez uruchomienia kredytu średnioterminowego polskie warszta

ty rolne nie będą w stanie przeprowadzić ani koniecznej reorganizacji ani przedstawić swej produkcji i przystosować jej do wymagań rynków zbytu.

3) W sprawie wprowadzenia przez Czechosłowację prohibicyjnych stawek celnych na trzodę chlewną

Komitet Związku O R R P wyraża głębokie ubolewanie z powodu podniesienia przez Czechosłowację stawek celnych na trzodę chlewną do wręcz prohibicyjnego poziomu — Stwierdzając że takie zarządzenie uderza bezpośrednio w jedno z najpoważniejszych artykułów naszego eksportu i naszą równowagę w obrocie towarowym pomiędzy Polską a Czechosłowacją Komitet Związku zwraca uwagę na smutną konieczność zastosowania odpowiednich restrykcji w stosunku do towarów importowanych do Polski z Czechosłowacji.

4) W sprawie utrzymania premij wywozowych

Komitet Związku O R R P stwierdza że zniesienie premij wywozowych niewątpliwie pociągnęłoby za sobą spadek cen jeszcze dalsze pogorszenie rozpaczliwej sytuacji naszego rolnictwa.

5) W sprawie umów międzynarodowych

Wychodząc z założenia że porozumienia międzynarodowe krajów eksportujących produkty rolnicze prowadzone do przystosowania napięcia podaży do zdolności nabywcze rynków zbytu, wywierają wpływ dodatni na kształtowanie się cen Komitet Związku wypowiada opinię, że zainicjowana w tym zakresie akcja powinna być i nadal prowadzona — Komitet wypowiada opinię, że porozumienie z państwami bałkańskimi nie powinno osłabiać i rozluźniać węzłów współpracy wprowadzonych już w życie na skutek postanowień umowy żytniej polsko — niemieckiej jak również uniemożliwiać ewentualne sprolongowanie umowy żytniej z Niemcami.

Komitet Związku wypowiada się za koniecznością utrzymania zasady regulacji eksportu rolniczego, widząc w niej samodzielny i niezależny od innych czynników pomyślniejszy kształtowanie się cen produktów rolniczych.

Więści o krótkiej treści

W Nowym Jorku stwierdzono w Wilję i w święta liczne wypadki zatrucia alkoholem najgorszego rodzaju.

We Francji była Gwiazdka tym razem biała i jak na kraj ten, nader mroźna.

Ambasador polski Chłapowski przyjęty został w Wilję przez prezydenta Republiki Francuskiej.

Posłem japońskim w Warszawie mianowany został wybitny dyplomata Hiroyuki Kawał.

Centrowcy i partja niemiecko — narodowa postanowiły wspólnie wysunąć dr Ziehma na stanowisko prezidenta senatu gdańskiego — Dr Ziehm oświadczył że przyjmie proponowane mu stanowisko pod warunkiem że finanse Wolnego Miasta zostaną uporządkowane a narodowi socjaliści po prąd rząd koalicyjny — Ostatecznego wyboru prezydenta dokona parlament który zbierze się w połowie stycznia 31 roku.

sterzy, a które stanowią: religja i oświata, jako nierozłączne, wieczne żywe; twórcze źródła odrodzenia narodowego.

Po wielu szlakach błąka się dziś myśl społeczna, szukająca podstaw odrodzenia: od rewolucji przetrzuca się do dyktatury, od socjalizmu do liberalizmu, od wiary w przeciętną masę do

Posel Adam Koc z B B mianowany został wiceministrem Skarbu.

W indyjskiej prowincji Birma wybuchły rozruchy z powodu odmowy ludności hinduskiej płacenia podatków — W pewnej wsi zamordowany został urzędnik angielski — Wynikły wskutek tego walki w czasie których pewien kapitan angielski został ciężko zraniony.

W sprawie Brześcia profesorowie uniwersytetu i politechniki warszawskiej zgłosili listy otwarte w których przyłączają się do treści listu prof uniwersytetu Jagiellońskiego — Podobny list ogłosiło grono asystentów — przyrodników biologów Un Warszawskiego.

Na dworcu stolicy Indyj w Delhi rzucono wczoraj wieczorem bombę która spowodowała śmierć 1 mężczyzny i zranila 2 dalsze osoby — W Bombay aresztowano wczoraj w Wilję po przeprowadzeniu rewizji domowych 24 nacjonalistów hinduskich.

wiary w nadszowieczeństwo jednostki. Z tych poszukiwań nie trwałego nie wykwiata: świat trwa w zamęcie i w biedzie. Nawróćmy się tedy do prostych, najprostszych wskazań Kościoła, do wspartej na religji moralności i do zdrowej oświaty, a znajdziemy niewątpliwie granitowe podstawy odrodzenia.

Dalsza realizacja naszego programu morskiego

Wytyczne jakie w ciągu 4 i pół lat swego urzędowania opracował b. minister Przemysłu i Handlu p. inż. Kwiatkowski — stały się początkiem własnego programu morskiego Polski — Przekształcenie Gdyni w ciągu paru ostatnich lat z miernego wiościny rybackiej na nowoczesny handlowy port morski sprawiło że dzisiaj możemy wykazać wobec siebie i obcych ten zasób pracy jaki włożony został w wąski skrawek naszego dostępu do Bałtyku

Wprawdzie budowa portu w Gdyni trwa jeszcze, wprawdzie port ten częściowo dopiero został oddany do użytku przeladunkowego i pasażerskiego, jednakże, jak wykazują liczby — jego zdolność przepustowa przekracza już trzecią część zdolności przeladunkowych Gdańska

Jeżeli przy sposobności zważymy że sześćdziesiąt milionów Niemcy posiadają kilkanaście portów handlowych a w tem kilka wielkich jak: Hamburg, Brema, Szczecin, Królewiec — to zobaczymy, że trzydziestomilionowa Polska nie może się ograniczyć wyłącznie do korzystania tylko z wolnego portu gdańskiego, który w części zaledwie obsłużyć mógł potrzeby naszego życia gospodarczego — To też nakazem polskiego życia ekonomicznego było: jak najspieszniejsze rozpoczęcie budowy portu w Gdyni i również śpieszne przystosowanie i rozbudowanie portu gdańskiego który przed wojną był przez Niemcy całkowicie zaniedbany i służył raczej za bazę niemieckiej marynarce wojennej

Nie wystarczy jednakże samo posiadanie własnych portów — Program morski wymaga również i odpowiedniej floty handlowej — Kadry ku temu istnieją — Musimy jednakże pamiętać że jest to dopiero początek i że czeka nas jeszcze wielka praca i wysiłek aby żegluga naszą postawić na takim poziomie jakiego wymagają potrzeby naszego życia gospodarczego

Trzydziestomilionowa Polska nie może być uzależniona w swoim transporcie morskim od obcych — Państwo nasze powinno proporcjonalnie do swych potrzeb posiadać odpowiedni tonaż

Zerwać powinniśmy z polityką uprzejmości tam, gdzie wchodzi w grę najżywoźniejsze interesy ekonomiczne kraju — Każde państwo prowadzące handel zamorski, stara się przewozić swoje towary przede wszystkim na własnych statkach (np. Niemcy) — Każde państwo które posiada liczną jak my emigrację — przewozi obywateli swoich na własnych okrętach

Dla możliwie najwięcej opanowania naszego handlu i przewozu własnych obywateli — dążyć musimy do systematycznego wyeliminowania wpływu obcych przedsiębiorstw okrętowych, które poza bogaceniem się na nas — nic konkretnego nam w zamian za to nie dają

W Polsce tylko polskie linie okrętowe mieć powinny największe przywilejowanie, ponieważ w ten sposób umożliwiamy wzrost naszego tonażu a tem samym korzyści z żeglugi pozostawiamy w kraju a nie w kieszeniach zagranicznych towarzyszów okrętowych

W miarę rozwoju Gdyni a także i portu gdańskiego, który się wciąż rozbudowuje, żegluga na

szka powinna wzrastać — Statki polskie a nie inne użyte być muszą do przewozu towarów z Polski i do Polski idących — Ofrachtach i pasażerach dla polskich okrętów decydować może tylko i wyłącznie Polska czyli regulatorzy Jej życia gospodarczego — Obce linie okrętowe mogą natomiast sprawować jedynie funkcje pomocnicze inaczej mówiąc czasowo zastępcze

Istnieje jednakże u nas w kraju zagadnienie kto właściwie powinien wziąć inicjatywę dalszej rozbudowy floty handlowej — Początek dało, jak wiadomo Państwo — Nie kto inny tylko Rząd za początkował naszą flotę handlową morską tworząc państwowe przedsiębiorstwo żeglugowe pod firmą Żegluga Polska — Trudno wymagać więcej nawet od własnego rządu — Wszyscy ci którzy ze sceptycyzmem przyglądali się akcji wyzyskania skrawku polskiego dostępu do morza, celem stworzenia własnej niezależnej polityki morskiej Państwa muszą stwierdzić że w tej dziedzinie zrobień niezmiernie wiele

Natomiast dalsza rozbudowa portu i rozwoju żeglugi morskiej należy teraz do sfer gospodarczych naszego kraju

Jasną jest rzeczą, że nie od razu da się przeprowadzić mobilizację odpowiedniego zainteresowania naszych kół gospodarczych do pracy na morzu — Zbyt bowiem jesteśmy jeszcze lądowcami, aby od razu dostrzec te korzyści, jakie gospodarstwo daje krajowi posiadanie własnego wybrzeża — Nie mniej jednakże pomogą nam tutaj liczby które mówią same za siebie — W roku ubiegłym zgórą 1/2 obrotów naszych z zagranicą przeszło drogą morską — Jest to tem ważniejsze że mimo braku całkowitych warunków ku wyzyskaniu portów polskich (niedostateczna przepuszczalność Gdańska i częściowa dopiero przepuszczalność Gdyni) handel nasz wykazuje wybitną tendencję do kierowania się przez morze jako na turalne niezależne nasze wyjście na świat

W naszym handlu zamorskim w przyszłości odgrywać będą rolę nie tylko artykuły masowe, jak: węgiel, rudy, zboże i nawozy ale także i tzw. artykuły drobnicowe, jak tkaniny, odzież, maszyny i ich części, towary kolonialne etc. i że dzięki temu ruch statków w portach naszych wzrastać będzie z roku na rok — Rzeczą zrozumiałą jest więc że o wiele racjonalniejsze i korzystniejsze będzie dla naszego życia gospodarczego jeśli handel polski odbywać się będzie za pośrednictwem własnych linii okrętowych aniżeli miałby się on odbywać w zależności od linii obcych

A musimy przecież mieć także na uwadze i ten fakt, że poza granicami kraju naszego żyje i pracuje przeszło siedem milionów Polaków

Niepodobna wyobrazić sobie, abyśmy mogli nie współpracować z naszymi braćmi zza oceanu Zarówno bowiem w interesie kraju jak i naszego wychodźstwa ścisła wzajemna współpraca jest konieczna przyczem współpraca ta polegać powinna na współdziałaniu przede wszystkim ekonomicznym — Znacznie większe rezultaty osiągniemy zarówno dla kraju, jak i dla osiadłego na poszczególnych terenach wychodźstwa jeżeli jak najszybciej wysuwamy odpowiedni program gospodarczej współpracy i jeżeli zamiast rozsiewania żywotnych emigracyjnych sił Narodu po całym świecie — przeprowadzimy ostatecznie zasadę koncentracji wychodźstwa w warunkach możliwie naj-

lepszych — Wszystko to pociąga za sobą jednocześnie konieczność odpowiedniego przygotowania się na morzu — Polskie linie okrętowe łącząc powinny emigranta z krajem, ułatwiać mu łączność z krajem ojczystym a także przewozić produkowane przez niego produkty do kraju jak i zaopatrywać go w artykuły ojczystego pochodzenia

Prace nasze w kierunku jak największego wyzyskania dostępu do morza i rozbudowa stanu posiadania naszej floty handlowej muszą postępować obok siebie zarówno dla względów naszej ekspansji gospodarczej jak i interesów emigracji polskiej — To też uwaga całego społeczeństwa polskiego skupić się powinna na wielkim celu, jakim jest praca dla morza

A więc na morze i za morze, Polacy!

„Morze” (nr 12)

Dr W. Rosiński

Z OSTATNIEJ CHWILI

Na wybrzeżu wschodnich Stanów Zjednoczonej Ameryki Północnej statki strażnicze zajęły po ostrzeleniu angielski parowiec z alkoholem wartości 250000 dolarów — Załogę złożoną z 9 osób aresztowano

Wybuch wulkanu Merapi jest największą katastrofą żywiołową na Janta jaka nawiedziła Jawę za pamięci ludzkiej — Dostęp do wulkanu i okolic zalanych lawą jest niemożliwy z powodu trujących wylęgów — Położenie jest krytyczne z powodu braku żywności — Liczba ofiar wybuchu wynosi podobno 1500 osób — Wielu popełniło samobójstwo ze strachu — W jednym domu znaleziono 7 dzieci a obok matkę samobójczynię

W Indiach przedłużono moc obowiązującą dekrety o cenzurze prawnej

Męczeńska śmierć misjonarza

Z Szanghaju donoszą: Ksiądz katolicki Marкус porwany przed kilku dniami z siedziby misji katolickiej na południowy wschód do Hupeh poddany został najokrutniejszym torturom — Zamordowanego pogrzebano w ziemi bez trumny

Prace wykopaliskowe

Jerozolima — Wyniki prac wykopaliskowych podjętych w roku ub. przez ks. Alexis Mallon T. J., dyrektora Papieskiego Instytutu Biblijnego w Jerozolimie, we wschodnim Ghor w Transjordani w odległości około 10 km od Morza Martwego, zwróciły na siebie uwagę uczonych całego świata Archeologowie i egzegeci Pisma św. wiele dyskutowali nad rezultatami dwóch pierwszych wypraw ks. Mallon. Niektórzy z nich doszli do wniosku że chodzi tu o miejsce Pentapolji biblijnej a może nawet Sodomy i Gomory. Inni natomiast powstrzymali się z wydaniem sądu, czekając na odkrycia bardziej wyraziste. Obecnie ks. Mallon, któryemu towarzyszy jezuita niemiecki, profesor Papieskiego Instytutu Biblijnego w Jerozolimie, rozpoczął trzecią serię prac w tym samym wschodnim Ghor. Należy życzyć, by prace te doprowadziły do takich wyników, któreby umożliwiły ostateczne rozstrzygnięcie kwestji topograficznej Pentapolji

Zbrodniarz - zdrajca.

4) Powieść.

— Trochę nieładnie z pańskiej strony — zaczęła

— Nie miałem zamiaru być nieuprzejmym — odparł szybko — Jest to jednak zabawne, czy raczej pouczające. Gdyby Frank Sutton zażądał od swego personelu, by przez cały tydzień pracowali dla niego po nocach, jestem przekonany, że uważali by to za wielką łaskę! Ale gdybym ja chciał ich zatrzymać na pięć minut ponad godzinę określone, doszłoby do buntu!

Zaśmiała się cicho do siebie

— Z całego personelu jeden tylko człowiek darzy mnie swą sympatją — niejaki Tillman, urzędnik zaangażowany przed dwoma tygodniami, a nie zdaje mi się, by to był wielbiciel bezinteresowny. Poza tem; może jeszcze —

Urwał nagle

— Nie może pan odkryć drugiego wielbiciela? — spytała ironicznie, a on się uśmiechnął

— Nie wiem — Sekretarka Suttona jest dla mnie bardzo uprzejma — mógłbym nawet powiedzieć, przyjacielska. Może już tak długo pozostaje w służbach czarującego Franka, że jego słodycz zaczęła ją nudzić

— Teraz to się już pan staje całkiem okropnym

— Wiem o tem — rzekł tak wesoło, że musiała się zaśmiać

Dla każdej kobiety istnieje gdzieś na świecie mężczyzna, z którym wystarczy się jej spotkać, by go zrozumieć i być rozumianą przez niego. Nie potrzeba im wcale długiej znajomości, ni bliższego obcowania z sobą. Sam fakt spotkania oznacza już najbliższe poznanie a, wszyscy inni lu-

dzie stają się zbytecznymi. Jakby dwie dawno rozłączone części, nagle się odnalazły i zespoliły ponownie

Gdy John Leslie po raz pierwszy zobaczył narzeczoną swojego szefa, doznał uczucia dziwnej ulgi, jakiejś nieokreślonej błogości jakby narzeczenie znalazł to; za czem zawsze tęsknił bezwiednie

Była bardzo ładna, a widok jej sprawiał mu przyjemność; raczej urocza, niż imponująca. Uroda jej przypominała więcej wdzięk fiołka, niż wspaniałego; kołyszącego się na wietrze narcyza. Twarzyczka spokojna, w jego oczach najwyższe uosobienie czaru kobiecego. Duże czarne oczy i wrażliwe usta tak chętnie rozchylające się w półśmieszku, że jest zaręczona i rychło ma wyjść za mąż

Frank Sutton, niezwykle przystojny młody człowiek, o ogromnej energii i niestrudzonej pracowitości, cieszył się w równej mierze powodzeniem w swych przedsięwzięciach, jak ogólną sympatją. Jakkolwiek w jego biurach nie było takiego zgiełku, jak w innych wielkich przedsiębiorstwach, to w każdym razie pracowano bardzo pilnie gdyż był on eksporterem, nie gardzącym zleceniem choćby najskromniejszym

Ludzie o tak niespożytej energii, którym się dobrze powodzi, rzadko lubiani są przez swój personel, ale Frank Sutton był wprost ubóstwiany przez swych urzędników. Pogodny uśmiech i beztroski śmiech, jakimi przyjmował powodzenie i niepowodzenie, zdobywały mu w lot wszystkie serca. Już sam widok jego uśmiechniętej twarzy gdy przechodził przez biura, działał podniecająco a uściskiem ręki udzielał niejako część swej niezmiętej energii i żywotności

— Tak — to człowiek bardzo zajmujący — rzekł John Leslie. Uznanie zalet Suttona nie płynęło z całego serca, ale Beryl widziała w tem tylko odzwierciedlenie swej własnej opinji

— Wolalabym, by był mniej doskonały — rzekła z półwestchnieniem

I nagle zmieniając temat, spytała:

— Czy pan może zna niejakiego Barrabala, urzędnika policji?

John Leslie przytaknął

— Nie znam go osobiście, bo nikt go nie zna bliżej, ale słyszałem o nim. Wymieniano przed paru tygodniami jego nazwisko w związku z pewną głośną sprawą. Dlaczego pani pyta?

— Frank o nim mówił wczoraj wieczór — rzekła Beryl — Pytał pana Friedmana, czy on go zna. Bo Frank ma zamiar — Wahała się przez sekundę lecz pośpiech, z jakim wyrzuciła następne słowa świadczył, że znów dotknęła tematu zakazanego — Jeden czy dwa jakieś pakiety zapodziały się w biurze. Ale pan przecież wie — a Frank ma zamiar zwrócić się do pana Barrabala. Wszak pan o tem wie, nieprawdaż?

— Nie wiedziałem — niedbale rzekł John Leslie — ale nie przypuszczam, by Barrabal zwrócił na to uwagę — Nie należy do tych, co tracą czas na śledzenie takich drobnych kradzieży. O ile mnie wiadomo, to nie jest on dla małych złodziei ową karzącą Nemezys. Ale a propos Nemezys, to zbliża się ku nam ktoś, dla kogo mój widok będzie mniej przyjemny

Właśnie podchodziło ku nim dwóch panów wysokiego wzrostu, jakkolwiek pochylona postać Lwa Friedmana wydawała się nieco niższą. O surowej twarzy, z wielkim nosem, regularnymi wydatnymi ustami i silną szczęką wyglądał na człowieka, który ciężko walczył w życiu i zwyciężył. Idący obok niego blondyn błękitnooki, uśmiechnął się na widok tych dwojga podchodzących ku nim, lecz twarz jego towarzysza wcale nie wyrażała serdeczności. Surowe ciemne oczy Friedmana przeniosły się z dziewczyny na jej towarzysza

(Ciąg dalszy nastąpi)

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 27. grudnia 1930 r.

Święta Bożego Narodzenia

obchodzono w mieście naszym z tradycyjnym zwyczajem w gronie rodzinnym Przy zapalonych choinkach rozbrzmiewały nasze staropolskie koledy — Już przed dwunastą starzy i młodzi łąwą spieszyli do kościoła na pasterkę, by uczyć Tego który ludzimi obwieścił i przypomniał nam nowo, że ma zapanować na ziemi „Pokój ludziom dobrej woli” Obie świątynie Pańskie wypełnione były po brzegi — Podczas pasterki piękna i wzruszająca naukę wygłosił ks Gołubński — Pierwsze święto obchodzono bardzo uroczysto — Mszę z asystą odprawiał Przewielebny ks kanonik Makowski który wygłosił podniosłe kazanie — Wypełnione na wszystkich nabożeństwach świątynie świadczyły o głębokiej religijności parafjan chojnickich:

Na obiady dla ubogich

złożył w redakcji naszej p Wł Karczyński z Chojnic 5 złotych

Tegoroczny Tydzień Propagandy Trzeźwości

(1 — 8 II 1931 r)

Polska Liga Przeciwalkoholowa — Dla młodzieży przygotowuje specjalną odezwę zhasłem Do szeregu! Chodzi o to, aby wszyscy zwolennicy trzeźwości narodu których są niewątpliwie całe miliony, zrozumieli swój obowiązek obywatelski i wstąpili gromadnie do istniejących już organizacji przeciwalkoholowych — Są różne typy tych organizacji także dla każdego człowieka dobrej woli znajduje się dogodna forma organizacyjna — Dla tych którzy uznają konieczność konsekwencji w życiu osobistym działacza społecznego, walczącego z plagą alkoholizmu, istnieją zrzeszenia przyjmujące tylko abstynentów (Katolicki Związek Abstynentów, Związek Nauczycieli Abstynentów, Polski Związek Księża Abstynentów, Fileracki Związek Elsów Związek Akademików Abstynentów) Komu trudno wyrzec się wszystkich napojów alkoholowych a gotów jest zrezygnować z trunków palonych na tego czekają skromne jeszcze zastępy wszechstanowych Bractw wstrzemięźliwości w poszczególnych parafjach — Kto zaś nie chce się wiązać żadnym zobowiązaniem osobistym, a jednak pragnie popierać ten doniosły ruch odrodzeńczy moralnie i materialnie, tego powita z radością Polska Liga Przeciwalkoholowa — Dla młodzieży istnieją Związek Harcerstwa Polskiego w Warszawie a w Krakowie i Poznaniu Centrala Młodzieży Abstynenckiej które chętnie służą dalszymi wskazówkami — Obok wymienionych zrzeszeń zastrzegających sobie charakter katolicki względy chrześcijański — opierających się przeważnie o Składnicę Abstynencką w Poznaniu istnieją jeszcze czyste neutralne pod tym względem Trzeźwość w Warszawie — Wybór jest istotnie tak wielki że każdy Polak i każda Polka może stanąć w szeregi bojowników o trzeźwość — Czy tak się stanie to wykaże tegoroczny Tydzień Propagandy Trzeźwości

Z życia Sokoła

Z Przewodnictwa Dzielnicy Pomorskiej Związku Towarzystw Gimnastycznych Sokół w Grudniadzu donoszą nam:

Zarząd Związku Tow Gimn Sokół w dniu 5 10 br uchwalił regulamin, który obecny sposób ściągania składek członkowskich zmienia na system znakowy — Nowy regulamin wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1931 roku i obowiązuje w całej Polsce

Odtąd każdy członek organizacji Sokolej opłacając składkę miesięczną, otrzymywać będzie od swego skarbnika jako pokwitowanie znaczek składkowy, który wlepić należy do specjalnej karty składkowej — Karta ta rozmiarom swym jest dostosowana do legitymacji członkowskiej i bez takowej jest nieważna W razie zapłacenia przez członka jednorazowo składki za kilka miesięcy, nalepić się będzie ilość znaczków, odpowiadająca liczbie opłaconych miesięcy — Na nalepionych znaczkach Zarząd Gniazda wypisze lub odbije pieczątką rok którego składka dotyczy

Pobieranie składek bez nalepiania znaczków jest niedozwolone

Przy płaceniu składek, członkowie winni dać nalepiania znaczków na ich do legitymacji dołączonej karcie składkowej

Członkowie, którzy opłacając składkę miesięczną, a nie domagają się znaczka składkowego narażeni będą na powtórne płacenie składki

Zarząd Gniazda otrzymuje potrzebną ilość znaczków na każdy miesiąc od Przewodnictwa swego Okręgu, płacąc za znaczek 20 groszy Opłata ta obejmuje już wszelkie opłaty na rzecz Okręgu Dzielnicy i Związku — W tem właśnie leży sprężystość nowego sposobu ściągania składek członkowskich i opłat na rzecz władz sokolich

Pod 4 letniej przerwie wznowiono zał w roku 1908 ilustrowany miesięcznik dla zbieraczy znaczków pocztowych Filatelista jako Organ Międzynarodowego Związku Filatelistów i Korespondentów Unja (dawniej we Lwowie) — N-ra okazowe wysyła. Administracja Filatelista Ciecchocinek Zdrój

Towarzystwo Gimn Sokół w Chojnicach

urządza tradycyjną Gwiazdkę dla wszystkich członków szczególnie ćwiczących w dniu 28 bm o godzinie 19 w lokalu druha Węsierskiego na którą jaknajserdeczniej wszystkich członków zaprasza Zarząd

Co wyświetla Kino Nowości?

I) W sobotę dnia 27 bm Nowość! Sensacja! Przebieg sezonu! Hazard — Wspaniały film życia wy o niesłychanie ciekawych rewelacjach, ujawniających machinacje i kręactwa na torach — wyścigów konnych — W rolach głównych sympatyczna para artystów uroczą wiośniara Ljana Haïd i męski Alfons Fryland

II) W niedzielę dnia 28 bm 3, 6 i 8,15 wielki dramat życiowy rosyjski! Kto jest ojcem? — (Rozkaz Królewski) — Tragedja młodej studentki napadniętej i shańbionej przez carskich oficerów W roli głównej: Lya de Putti sława ekranów europejskich — Za carskich czasów — Tajemnice i zbrodnie ochrany — Hulanki carskich czasów Przepyszna wystawa — Doniosłe zagadnienie, rozstrzygnięte przez samego cara — Sala dobrze ogrzana — Kapela jazz-bandowa

Gockowice — Z akcji Miesiąca Pomorza — Na zebraniu Kółka Rolniczego dnia 14 12 wygłosił sekretarz tegoż referat na temat Znaczenie i historia polskiego Pomorza — Przy tej okazji zebrano na Miesiąc Pomorza 15 zł które przekazano na konto czekowe Z O K Z

Z POMORZA

Kościerzyna — Zranil kłusownika — Posiedzielnik ziemski Pepliński Franciszek zamieszkały w Kłocu powiat kościański goniąc kłusownika, którego spotkał na swoim terenie potknął się i upadł przyczem dubeltówka, którą trzymał w ręku wywaliła raniąc ciężko kłusownika — Okazało się że jest to niejaki Szopiński przeciwko któremu poczynione zostało dochodzenie karne

Kościerzyna — Ze sądu — Praktykant sądowy pan Kazimierz Chmielecki złożył w dniu 19 grudnia br przed komisją egzaminacyjną przy sądzie apelacyjnym w Toruniu egzamin sekretarza sądowego — Adjunkt p Franciszek Frankowski został mianowanym z dniem 1 stycznia 1931 roku starszym adjunktem kancelaryjnym

Bysław, powiat tucholski — Zabójstwo — Przed pewnym czasem pewien żydek handlujący miał zatarg z młokosami, którzy od tego czasu palali ku niemu nienawiścią — Przed kilku dniami gdy ów żydek wyszedł za wioskę, ktoś strzelił do niego, kładąc go na miejscu trupem — Zabójcy obrażeni go zabierając mu dwa tysiące złotych ciała zaś wrzucili do rowu i zbiegli ale nie ujdą zasłużonej kary

Skórcz — Pożar — W ubiegły piątek w godzinach wieczornych wybuchł ogień w zabudowaniach gospodarczych p Władysława Krejji — Spaliła się szopa z towarami i stajnia — Z żywego inwentarza spaliły się: 4 konie, 7 świni, i 20 kur oraz duże zapasy towarów — Dzięki energicznemu działaniu tutejszej ochotniczej straży pożarnej zdolano uratować sąsiednie budynki od zajęcia się ogniem

Ile jest wart majątek Warszawy?

Utarło się mniemanie, że Warszawa jest najuboższą ze stolic Europejskich, że nie posiada ona ani majątku własnego, ani bogatych obywateli, ani pełnej; zasobnej kasy Cyfry jednak, jakie znajdujemy w budżecie miasta na rok 1931-32 — mniemanie temu zadają kłam, przynajmniej w części dotyczącej własnego majątku m st Warszawy Okazuje się bowiem, że stolica nasza nie jest bynajmniej tak bardzo uboga, gdyż posiada w majątku przeszło pół miljarde złotych!

Oczywiście — w warunkach amerykańskich nie byłoby to wiele, gdyż niejeden z pp milionerów mógłby sobie pozwolić na kaprys „kupienia Warszawy” ale w naszych warunkach suma ta bardzo poważna, tembardziej, że znaczną część tego majątku „uciulano” już w latach niepodległości

Majątek Warszawy składa się z 2-ch części: majątku administracji i majątku przedsiębiorstw Pierwszy zamyka się kwotą 271,613,274 zł, drugi zaś jest nieco większy i wyraża się sumą — 272,774,841 zł, co łącznie czyni sumę 544,388,115 zł

Gdybyśmy tę sumę uzupełnili jeszcze fundacjami — otrzymalibyśmy ogólną sumę majątku stolicy — 622,396,829 zł, w czem majątku nieruchomego jest zł 548,479,038

Z tego łatwo wyprowadzić pocieszającą (na święta) nowinę. oto na każdego obywatela wypada przeciętnie przeszło 600 zł majątku na głowę! 600 zł! Czy przypuszczał kto, że jesteśmy społeczeństwem tak zamożnym? Szkoda, co prawda, że a conto tych setek nie da się wziąć na święta bodaj 20 zł, ale — Tego budżet żadnej stolicy nie przewidyuje

Z wydziałów administracyjnych Magistratu — najbardziej zasobny jest Wydział Techniczny,

Mydło Regeera

ze względów estetycznych, wzorem znanych fabryk zachodnio-europejskich sprzedaje się tylko w oryginalnym opakowaniu.

Czarne myśli

— „Rozmiary wytwórczości przemysłowej i obrotów towarowych, zwiększających się w poprzednich czterech miesiącach, pod wpływem czynników sezonowych oraz dalszego zaostrzenia się międzynarodowej sytuacji gospodarczej doznały ponownego ograniczenia”

„Banki państwowe i prywatne przyjmują wyłącznie weksle z terminem płatności 2 — 3 miesięcznym”

„mniej korzystne kształtowanie się kursów papierów wartościowych”

„wzrost protestów weksli rolniczych”

„zbyt zbóż był jednak nadal niedostateczny tak w kraju jak i zagranicą”

„Wytwórczość górniczo-hutnicza zmalała”

„W przemyśle przetwórczym spadek zatrudnienia”

„Obroty handlowe na rynku wewnętrznym osabły”

„Skurczyły się również obroty Polski z zagranicą”

Co to jest? Może jakiś defetystyczny artykuł prasy opozycyjnej? Nie, To elaborat Banku Gospodarstwa Krajowego, o sytuacji gospodarczej w listopadzie!

RUCH w TOWARZYSTWACH

Zebranie Kółka Rolniczego odbędzie się w niedzielę dnia 28 bm o godzinie 12 w lokalu p Jażdżewskiego Plac Jerzego 5 (Restauracja pod Złotym Lwem) — Referat wygłosi p Dr Dreszler — Uprasza się o liczny udział członków jak i gości Zarząd

Katolickie Stowarzyszenie Polskiej Młodzieży żeńskiej Niniejszem podajemy do wiadomości że dnia 30 bm odbędzie się tegoroczne walne zebranie Na porządku obrad: sprawozdanie roczne, uzupełnienie zarządu i wykład p prof Bieszka Ścisły program podamy później Prezeska

Roczne Walne zebranie Towarzystwa Powst i Wojaków w Chojnicach odbędzie się w środę dnia 7 stycznia 1931 roku o godzinie 8 wieczorem w salce pana Seydy — O ile na to zebranie nie jawi się przepisana statutem ilość członków, wten czas odbędzie się po 15 minutach drugie walne zebranie które będzie uprawomocnione do powzięcia prawomocnych uchwał bez względu na ilość obecnych członków — Na porządku dziennym wybór nowego zarządu

O godzinie 7 wieczorem tego samego dnia odbędzie się zebranie plenarne dla załatwienia bieżących spraw — Na te zebrania powinni druznowie jak najliczniej stanąć Wolność! Zarząd

który wart jest zł 87,801,786 w tem nieruchomy majątek zajmuje lwią pozycję 85,976,099 zł

Na drugim zaraz miejscu kroczy Wydział Finansowo-Podatkowy, który ma w posagu 77,573,087 zł również przeważnie w nieruchomościach

Warszawską Straż Ogniową wraz z jej wszystkimi urządzeniami i domami można byłoby kupić za 6,656,526 zł

Wartość Muzeum Narodowego została określona sumą 5,662,063 zł w czem wartość zbiorów wyraża się sumą nikłą 121,805 zł Resztę — stanowi nieruchomości

Ogród Zoologiczny kosztuje dziś zł 3,549,495 w czem jednak wartość małpek, sioni, tygrysów lampartów, jaszczurek itp zamknięto sumą 263,737 zł, przeszło 3 miliony stanowi teren i urządzenia

W dziale przedsiębiorstw najzamożniejsze są wodociągi których wartość obliczono na 140,846,222 zł, w czem majątku nieruchomego jest za 133,910,427 zł

Na drugim miejscu są tramwaje (z) 82,214,674 na trzecim — teatry zł 24,244,650 w czem na nieruchomości przypada 16,909,922 zł

O gazowni trudno coś konkretnego powiedzieć, bowiem nie zakończono jeszcze inwentaryzacji jej majątku, wyrazi się on przecież w cyfrach bardzo wysokich

Lombard miejski nie posiada żadnego majątku nieruchomego, a „wart” jest zaledwie 66,782 zł Ta mała stosunkowo suma nie odstraszy napewno klientów, której lombard ma dziś aż nadto!

Reasumując — trudno powiedzieć, aby Warszawa była miastem ubogim Prędzej — jest stolicą ubogich....

Przetarg przymusowy

W poniedziałek, dnia 29. bm. o godzinie 12-tej sprzedam w **Lotyniu** przed oberżą najwięcej dające u za gotówkę: 4 prosiaki.

W Gockowicach przed sołectwem o godz. 15-tej 1 maszynę do szycia.

W. Kowalski 2273
Kom. sąd. Chojnice

Licytacja przymusowa

We wtorek 30 bm. sprzedam najwięcej dajacemu za gotówkę w **Borsku** w sołectwie o g. dz. 9-tej 1 kanapę, 8 kzesel, 2 szafy, 9 proszków, 1 stół.

We Wielu w sołectwie o godz. 12-tej 1 manę, 1 umywalkę, 1 kanapę.

W Zalesiu w sołectwie o godz. 15. 1 szafę, 1 lustro

Winkowski
Kom. sąd. Chojnice 1808

Licytacja przymusowa

W środę 31 bm. sprzedam najwięcej dajacemu za gotówkę:

W M. Chelmach w sołectwie o godzinie 8-mej 1 bryczkę, 2 wozy wyjazd

W Czapiewicach w sołectwie o godzinie 10-tej 2 wozy wyjazdowe.

W Czarnowie w sołectwie o godz. 11. 1 bryczkę, 1 kanapę, 1 lustro, 2 szafy, 1 umywalkę.

W Brusach przed dworcem o godz. 12-15 ckm. suchych desek dębowych, 2 kanapy, 1 maciore, 1 szafę do bielizny, 1 lustro.

W Żabnie o godz. 13.30 1 szafę żelazną.

Winkowski 1790
komornik sądowy

Przetarg przymusowy

W środę 31/12 br. o godz. 11.30 sprzedam w lokalu pana Jażdżewskiego Pl. Jerzego 5 najwięcej dajacemu za gotówkę:

1 suknię damską,
1 maszynę do szycia,
1 szafę do ubrań.

Sikora
egz. miejski. 2852

Skład

kolonialny dobrze zaopatrzonej, najchętniej z wolnym mieszkaniem poszukuje się ratychmiast. Oferty z składaniem warunków do eksp. Dz. Pom. pod Skład.

KINO NOWOŚCI

W sobotę 27 bm. o godzinie 8.15

Hazard

Wspaniały film życiowy o niesłychanie ciekawych rewelacjach, ujawniających machinacje i kręctwa na torach **wyścigów konnych**. W rolach głównych sławy ekranów, jak

Liana Haid i Alfons Fryland

Ceny zwykłe! Sala dobrze ogrzana!

W niedzielę dn. 28 bm. o godz. 6 i 8.15

Wielki dramat życiowy rosyjski!

Kto jest ojcem?

(Na rozkaz cara)

Tragedja młodej studentki, napadniętej i shańbionej przez carskich oficerów. W roli głównej

Lya de Putti.

Tajemnice i zbrodnie ochrony. Hułanki carskich czasów. Przepyszna wystawa!

Ceny zwykłe! Sala dobrze ogrzana!

FILM!

Każdy kto się interesuje filmem bez względu na wiek i z wód niech poda swój adres i znaczek na odpowiedź

„Empefilm” Kraków. Pyszujemy zdolnych odpowiedzialnych osób celem uruchomienia oddziałów w całej Polsce.

Sprzedam zaraz moje prywatne **42 morg.**

gospodarstwo

w tem około 3 morgi łąki z torfem, budynki masyw, bardzo dobry inwentarz żywy i martwy na komplety, położone 20 minut od miasta powiatowego w którym za jeżdże się seminarijnym nauczycielskie. Ziemia psze no żytna. Cena według ugody wpłaty około 20 tysięcy. Złoś. skier. do eksped. Dzien. Pom.

Plecaki

poleca

Księgarnia Dzien. Pomorskiego.

Obrazy narodowe

Cud nad Wisłą
Zaślubiny Polski z Morzem
Rejtan na Sejmie Warszawskim
Nie rzucim ziemi
Hołd Pruski
Bitwa pod Grunwaldem
Konstytucja 3-go Maja

oraz obrazy religijne i krajobrazy

w wielkim wyborze poleca

Księgarnia Dzien. Pomorskiego.

Skarbonka powinna znajdować się w każdym domu, gdyż jest ona ważnym i bardzo pomocnym czynnikiem dla rodziców przy wychowaniu swych dzieci. Darowanie dziecku dla jego skarbonki parę groszy sprawia mu radość i przyjemność, a zachęcone jeszcze przykładem oszczędności rodziców, pobudza je już w samej młodości do zmysłu oszczędnościowego.

Skarbonki domowe wypożycza bezpłatnie

Miejska Komunalna Kasa Oszczędności w Chojnicach.

Polecam po niższych cenach:

Deski sosnowe każdej grubości, deski dębowe, lipowe, brzożowe, jesionowe i osikowe. Dla kołodziejów: bale dębowe, bukowe, brzożowe, dęby, dzwony, sprichy. Kupujący może sobie drzewo obrócić. Pła taśmowa i trzozowa z elektrycznym zapędem. Także drzewo opałowe i węgiel.

B. LANDOWSKI, Szosa Gdańska 1/3. Telefon 117.

Książki religijne i powieściowe

Zgah Han

Bolesław

Genowefa

Dokąd idziesz Panie

O chatę

Pan Twardowski

Od kolebki do grobu

Od wsi do wsi

U stóp mistrza

Kłusownik

Na tropie zbrodniarzy

Serce Jezusa a dzieci

O dobrem wychow. dzieci

Chrześc. pomoc chorym

Z Tajemnic masonerii

W Obronie Matki Ziemi

Cudowne Praskie

Dzieciatko Jezus

Wierna Róża

O chleb Żywota

O Naślad. Jezusa Chryst.

Życiem zamurowana

Wyklęty

Znaki Wieszczą

Zdrajca Powstańców

Nowenny do Naśw. Marji

Panny i św. Tereski

Wiadom. z Konnersreuth

poleca

Księgarnia „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach.

Wyciąć, wypełnić i oddać listowemu

Kwit mies. na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Czas przedpłaty	Abon.
„Dziennik Pomorski”	styczeń 1931	2,80 zł.

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamaw.:

Pokwitowanie poczty:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy

dnia _____ 1931 r.

Wyciąć, wypełnić i oddać listowemu

Kwit mies. na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Czas przedpłaty	Abon.
„Dziennik Pomorski”	na 1 kwartał 1931	8,67 zł.

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamaw.

Pokwitowanie poczty:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy

dnia _____ 1931 r.

Farby!

Farby w proszku, do pokostu i farby wodne. Wyroby polskie i zagraniczne, wyważone na funty i w beczkach. **Pokosty** czyste linaie, fabrykat swojski i olenderski, farby gotowe, olejne farby lakierowe do uż. cia domowego, fachowo przyrządzone lakiery, pendzle szablonny, tapety.

Jak największy wybór tylko pierwszorzędnej jakości. Ceny umiarkowane.

Drogerja, Handel Farb BRACIA HUBERT,

właśc. **JULJAN HUBERT**
Chojnice, Pom. Gdańska 18.
rok zał. 1894. Tel. 219.